

תאונות קריאה למילחמה כוללת

**מנתחיהמות הזרועות
מן הקטל בדרכים,
והכרזת עז מילחמת-חורמה**

מני הוא ילד בן 10. הוא אוכל, שותה וגדל — כמו כל ילד אחר. אך מני לעור לם לא יהיה כמו כולם. כי מני הוא "צמח" הוא אינו מגיב, אינו צוחק ואינו מדבר. מוחו אינו מתפתח.

לפני ארבע וחצי שנים נפגע מני בתאור נתיב-רכים. אז הגדירו אותו "פצוע ראש, אין סכנה לחייו". בתחילה חיכו לשינויים, ואחרי חצי-שנה מסרו להורים: "אין תיקוה". מאז הוא שוכב בבית-החולים "הדסה" בירושלים, באותה מיטה ובאותו מצב. כיום גופו מעוות, לפעמים הוא פורט קריאות שונות מפיו. הוריו והצוות הרפואי המטפל בו יודעים להבחין בין קריאות בכו לקריאות שימחה, וזהו הקשר היחיד של מני עם העולם.

ורים שרואים את מני, מודעזים. אמה, המטפלת בו כל השנים במסירות עצומה, אומרת: "כואב לי שמגיבים כך, אבל מוכרחים להראות את זה לאנשים. אולי זה יזין משהו, ויתחילו לעשות לתיקון המצב בקשר לתאונות-הדרכים".

בארץ יש עוד מאות אנשים במצבו של מני, ילדים, מבוגרים וקנים. יש גם נפגעים אחרים: נכים בכיסאות-גלגלים, משורקי וקטועי-גפיים, עיוורים, יש שפגיעתם אינה חיצונית אך הם סובלים כאבים בלי תיפוסקים כל ימות השנה.

חללים רבים. כל אלה, אך חלק מן העובדות העומדות מול הטענה המוכרת:

מני לפני הפציעה
— בלי עתיד

"לי זה לא יכול לקרות". בעשרה החודשים האחרונים זה קרה ל-14,889 בני-אדם בארץ. עובדה נוספת: מיספרם היכול של "חללי הכבישים" בישראל עד היום עולה על מיספרם הכולל של הנופגים במלחמות ישראל.

מול העדויות הקשות והכבדות הללו החליט לקום אורח ישראלי, פרופסור משה פיינסוד, ולפתוח במילחמת-חורמה בתאורי נות-הדרכים.

פרופ' פיינסוד (39), הוא מנתח-ימות ירושלים, שבשנות עבודתו טיפל כבר במאות נפגעי ראש ובכללם במני הקטן. בתחילה ניסה לזעזע שרים וחבריי-כנסת, כתב מיכתבים וחיכה לתשובות. משרה-בריאות הוא מחכה לתשובה עד היום, וכמוהו גם מחבריי-כנסת רבים. הם לא טרחו כלל להשיב על המכתבים שנשלחו אליהם.

כולרה ושפעת. מול אדישותן של רשויות החליט פרופ' פיינסוד להפוך את נושא תאונות הדרכים מילחמה ציבורית, "המילחמה הראשונה בחשיבותה לעם ישראלי בימים אלה", כדבריו.

טענתו העיקרית היא נגד ההתייחסות לתאונות דרכים כאל "מכה משימיים", כזו שאין כל אפשרות להילחם בה. התייחסות כזו גורמת אדישות. "כאשר הודיעו על סכנה של כולרה בארץ", הוא אומר, כולם קמו, פירסמו בטלוויזיה, נתנו מודעות-ענק בעיתונים. וכל זה — בגלל מחלה שאפשר לגמור אותה בשתי גלולות, ובהתחלת החורף, כולם נכנסים לפאניקה בגלל השפעת. אבל תאונות דרכים? זה הפך נתון שאין עליו עוררין. קוראים בי-

עיתון על אסונות ואפילו לא נאנחים". סיכומי המיטרה לעשרה החודשים האחרונים של 1978, מורים על אשמתו הייברורה של האזרח הישראלי, נהג והולך רגל גם יחד. 24 אחוזים מהתאונות (כ-64,000) מעורבים הולכי-רגל: ב-16% מהן הוכחה אשמתו הברורה של הולכי-הרגל, וב-8% — נאשם הנהג.

30% (5,256) היו תאונות בצמתים, ו-12% בעקיפות, כלומר אי-ציות לתמרורי תנועה. שוב — מחדל של הנהג. 24% מן התאונות נבעו ממהירות מופרזת, ו-8% מאי-התחשבות במעבריי-הציה.

המסקנה המתבקשת ממיספרים אלה: מילחמתו המתמדת של הנהג הישראלי בכביש בהולכי-הרגל, בכל מכונית שמענה לנסוע לפניו, ובעיקר בכל מה שמסמל את המיטרה — התמרורים הדראקוניים וכו'. **הקדחיית החוד.** פרופ' פיינסוד מתייחס לתאונות-הדרכים כאל אויב, ובאורייב יש להילחם בכל האמצעים האפשריים. "כפי שבמלחמה מדינית יש הצדקה לשיטורי-חרש, גם כאן יש הצדקה לכך, ור אפילו יקראו להם, מלשינים", הוא אומר. "תוקם מליציה אזרחית של מתנדבים, שיודרכו על-ידי המיטרה, הם יעמדו בקרנות-רחוב ובצמתים, וידווחו למיטרה

מני אחרי הפציעה
— בלי עתיד

על כל עבריי-תנועה. דיווחיהם יקבלו תוקף חוקי, ויוכרו כעדות בבתי-מישפט. זוהי הצעה מיספר אחד.

ההצעה השנייה: החשת הדיון בבתי-המישפט, עלימנת למנוע "הקהית חוד העבירה". הצעה שלישית: "העונשים של חיוס, חומרתם גובלת בגיוחך", הוא אור מר. הוא מציע להעלות את שיעורי הקניסות לאלפי לירות, ועד לתשלום הקנס "להעניש את הרכב" — כלומר, למנוע כל אפשרות של נסיעה במכונית שהיתה מעורבת בתאונה. הוא מביא לדוגמה את גורודיש, האלוף שמואל גונן. כשזה היה אלוף פיקוד ההדרכה והחליט להילחם ביי תאונות, ירד מיספרן למחצית. כמוהו גם הסנאטור ריביוקוף, בארצות-הברית. בהיר תו מושל מדינת קונטיקט, הפחית את מיספר התאונות במדינתו ב-50%.

מישדרי-שירות. ברור שתתעורר טענה ציבורית, שתדרוש הורדת מחירי החלי פים הבטיחותיים, אך מראש אפשר לציין כי רק 3% מכלל התאונות נבעו מבטיות מכוניות ברכב, אולם הורדת המחירים לא תשנה הרבה.

הצעותיו של הפרופ' פיינסוד הן בגדר פתרונות מיידיים לבעיה אך לגבי העתיד, לדבריו, "החיוך הוא אבן-היסוד לשינוי". קובל סגני-ציב בוגלר, ממדור התנועה במטה הארצי: "למה כשמספרים בעיתון על הרוגי תאונות נותנים לזה ארבע שורות וכותרת קטנה, ולסיפור פיקאנטי נותנים מודעה ענקית ובולטת?" פרופ' פיינסוד: "על, החצי השני" מדברים שלוש פעמים ביום, מתחילים ומצחקקים את הציבור, אבל אף פעם לא חשבו לתת מישדור שירות נגד תאונות-דרכים, "הממשלה חייבת לחשוב על כך", אומר הפרופסור, ומורסיף: "חייבים לגרום לזה שההתייחסות לעבריי-תנועה תהיה שווה להתייחסות לעבריי-פילי — נידוי חברתי".

רבים מתקשרים אליו ואומרים: "אני אתך". "הוא קורא לתושבי המדינה: 'הציפו את חבריי-הכנסת במיכתבים וביקריאות. אל תניחו להם, עד שלא תהיה להם ברירה אלא להואיל ולהתייחס לעניין במלוא הרצינות הראויה".

אהבה, כסף, פרסום, שחיתות, מאבקים, יופי, מזימות, עוצמה, הימורים, מכוניות — כל זאת ב"גלגלים", רבי-המכר עוצרי-הנשימה, ספר המתח הטוב ביותר שכתב ארתור היילי ((נמל תעופה)). הספר שלפיו נעשתה סידרת הטלוויזיה.

להשיג בכל מקום שבו מוכרים ספרים טובים
לחנויות: "גד" הפצה בע"מ, טל. 03-33680

מבצע "היפר-טוי" בחנוכה
20% הנחה חד-פעמית
ביום ה' 28.12.78
פתוח כל היום.
נמשכת ההרשמה למועדון חלקוחות.
תל-אביב: רח' פרישמן 48.
אשדוד: "ארץ הצעצועים", רובע א' מול המשביר.
ירושלים: "טלפלא", נווה יעקב.

ארץ הצעצועים